

סרט "בת זונה": הבמאית נירית אהרוני צללה אל שולי החברה כדי לחפש את אמה הביולוגית

נירית אהרוני היתה ילדה מאומצת שבערה בתשוקה להכיר את אמה הביולוגית. המפגש המורכב עם האם הנוטשת הביא אותה ליצור את סרט התעודה "בת זונה", המספק הצצה מכאיבה לחייהן של הנשים שבדומה לאמה, החברה הפכה אותן לפח הזבל שלה

[נירית אנדרמן](#)

17.07.2015 00:00 גלריה שישי הארץ

מאז שהיא זוכרת את עצמה, [נירית אהרוני](#) ידעה שהיא ילדה מאומצת. הוריה מעולם לא ניסו להסביר זאת ממנה. מאז שהיא זוכרת את עצמה, היתה באהרוני סקרנות עצומה בנוגע לזהותה של אמה הביולוגית. היא רצתה לדעת מי היא היתה, איך חיתה ולמה החליטה לוותר על התינוקת שלה. במשך השנים השאלות הללו הטרידו את מנוחתה ולא הרפו. אהרוני הרגישה שהיא חייבת להשיג את המידע הזה. היא השתוקקה לפתוח את תיק האימוץ שלה, לגלות פרטים על האם שנטשה אותה ולנסות להבין למה זה קרה. היא השתוקקה לפגוש את האשה הזרה הזו ולהציג לה את כל השאלות שהתרוצצו בראשה. אף שלא ידעה עליה דבר, הרגישה שהיא קשורה לאשה הזאת בעבותות.

במשך שנים ארוכות מצאה עצמה אהרוני עוקבת ברחוב אחר נשים זרות, אקראיות, בתקווה נואשת שאחת מהן תתגלה באורח פלא כאמה האובדת. במשך שנים ארוכות היא לא ידעה להסביר למה היא נמשכת לחיים ברחוב, למה היא נוהגת לנסוע לחוף תל ברוך בתל אביב כדי לצפות בזונות ולמה היא חיה את חייה בחוסר שקט תהומי. גם כשהיתה בעצמה לאם לילדים, סירבה אהרוני לוותר על התקווה לאתר את האם שילדה אותה ולהציג לה את כל השאלות שהטרידו אותה. אבל אז, כאשר הגיע הרגע המיוחל ואהרוני סוף־סוף פגשה את האשה הגדולה מן החלומות שלה – הציפיות שלה התגלו כמופרזות. האם הביולוגית שלה אמנם חיבקה אותה בחום והסכימה לענות בקצרה על כמה משאלותיה, אבל לא יותר מכך. הפנטזיה של אהרוני התנפצה, החלום שלה קרס לתוך עצמו והאכזבה היתה מרה.

ואולם, אהרוני לא קורצה מן החומרים שמובילים לכניעה ולהשלמה פאסיבית עם המציאות. היא העדיפה להמשיך ולהיאבק, גם אם על פניו נדמה היה שאין לה במי. "כשפגשתי את האמא הביולוגית שלי בגיל 25 היא ציירה לי את התמונה הכללית, אבל מעבר לזה לא היתה מוכנה לשתף אותי בכלום", מספרת אהרוני בראיון שהתקיים באחרונה בדירתה בתל אביב. "היא היתה ממוטטת אחרי תהליך גמילה ואמרה לי, הייתי ככה, עשיתי ככה, נפלתי ככה. וזהו. אבל אני באתי עם כמיהה גדולה לספוג הכל, לדעת הכל, רציתי שהיא תעני עלי את כל הקונטיינר של כל החיים שלה במכה אחת. זה היה ממקום אגואיסטי, של 'עכשיו תגידי לי למה נטשת אותי, מה הצדיק את הדבר הזה'. אבל היא אמרה לי רק חצאי דברים, וזה טימטם אותי. היא אמרה, 'הייתי ברחוב, הייתי עם הרבה גברים', אבל לא מעבר לזה. היא אמרה משהו מאוד מיקרוסקופי ולא נתנה בשר. בדיעבד הבנתי שהיא לא חייבת לי כלום, אבל אז הדבר הזה פתח לי את כל ה'צ'אקרות. אני התפוצצתי, והרגשתי שאני כמו מתאבדת הולכת עכשיו לחקור את הדבר הזה. הרגשתי – אני הולכת עכשיו לחקור את החיים שלך, ואם זה לא יהיה דרכך, זה יהיה דרך אנשים אחרים, כי לא ייתכן שאת לא תשתפי אותי."

חצאי המשפטים שהאם הביולוגית בכל זאת נידבה הצביעו על כך שהיא היתה זונה ונרקומנית. אהרוני נאחזה בקצה החוט הזה ויצאה לקרוא כל כתבה וכל פיסת מידע שמצאה בנושא. בין היתר נתקלה בכתבה על איש ושמו דייב פיקוויט, שהקים מקום בשם "דלת לתקווה" ברחוב נווה שאנן, באזור התחנה המרכזית הישנה בתל אביב. "אמו היתה נרקומנית שהתאבדה, היא ירתה לעצמה כדור בראש מולו, והוא, לאחר שלא הצליח להציל אותה, הרגיש שהמשימה שלו בחיים היא לנסות להציל נשים שמרגישות שאין להן תקווה", מספרת אהרוני. הוא הבין שהצרה האמיתית היא לא ה**זנות** ולא הסמים, אלא אובדן התקווה. זה הדבר הכי גדול שהבנתי שם, שאשה כזאת, ברגע שאין לה תקווה, שום דבר כבר לא משנה לה - כן זיינו אותה לא זיינו אותה, כן אנסו אותה לא אנסו אותה, כן שילמו לה לא שילמו לה - היא לא מרגישה שהיא חיה בכלל. היא לא מרגישה את עצמה. היא רואה את עצמה מהצד. הרבה אנשים לא מבינים את זה, הם חושבים שהם הולכים לזונה ומזיינים אותה. אבל לדעתי, זה גובל בנקרופיליה. כי מה אתה עושה? אתה לא מבין שאתה שוכב עם מישהי שאין לה נפש? אני לא יכולה להבין את זה. יש זונות שהן נערות ליווי יוקרתיות, כמו בסרטים הוליוודיים, וישנה

המציאות הפחות יפה והנפוצה הרבה יותר של זונות שהן על סף מוות ומוכנות לעשות הכל בשביל המנה שלהן. אלה הזונות שהרבה מהגברים שבאים אליהן הם כאלה עם כל מיני פטישים נוראיים. כל הדברים הכי מזעזעים שקיימים בעולם נופלים על אשה כזאת, כי היא כמו פח זבל. כל הדברים שהגברים לא היו עושים בחיים בבית עם האשה שלהם, הם עושים אצל האשה הזאת, שגם ככה לא מרגישה שהיא שווה משהו."

מתוך הסרט "בת זונה"

צילום: נירית אהרוני / דוקו

בניסיון להבין את נפתולי הנפש של אמה הביולוגית, החלה אהרוני להתנדב ולעזור ב"דלת לתקווה". היא עבדה שם במשך שנה וחצי, שמונה שעות ביום, ללא תמורה. היא קיבלה את פניהן של הנשים שהיו מגיעות למצוא מרגוע של כמה שעות במקום הזה, הקשיבה להן, דיברה איתן, התקרבה אליהן וגם עזרה לרחוץ אותן, להלביש אותן ולהשכיב אותן לישון לכמה שעות של חסד במיטה נקייה. היא ראתה אותן מתפרקות מול עיניה, דועכות, קורסות, אבל מדי פעם בפעם גם מתמסרות לפרץ של חיים וחדווה. היא שמעה מהן על הסמים, על הגברים, על האלימות שספגו, וחלפה בכל יום ליד הלוח שעליו התנוססו תמונות של הנשים שפקדו את המקום בעבר, אבל קרסו תחת המשא הנורא של חייהן ומתו.

לאחר שנה וחצי של התנדבות החליטה אהרוני, אמנית פלסטית בהכשרתה, לקחת מצלמה ולהתחיל לצלם את המקום ואת הנשים שמתארחות בו. התוצאה: סרט התעודה המטלטל "בת זונה", שהשתתף השבוע בתחרות סרטי התעודה של [פסטיבל הקולנוע ירושלים](#) ויוקרן ביום רביעי, 29 בחודש, בערוץ יס דוקו, ושזכה אמש (חמישי) בשני פרסים בתחרות התיעודית של פסטיבל ירושלים - פרס הבימוי ופרס המוזיקה. הסרט, שאהרוני הפיקה עם דוד מנדיל, מספק הצצה מרתקת, מכאיבה, הופכת קרביים ונטולת תקווה לחייהן של הנשים שנדחקות אל השוליים האלימים והמזוהמים של החברה שלנו.

בזכות ההיכרות הממושכת והעמוקה של אהרוני עם גיבורות סרטה, הן מרשות לעצמן להיחשף לפני המצלמה שלה, פותחות לפניה את לבן ומספרות לה על העבר התמים ועל ההווה המכאיב, על החלומות שהתנפצו ועל החיים שאיכזבו, על הגברים שהתאכזרו ועל הסמים שלא הרפו. המצלמה של אהרוני בוחנת את הגוף שלהן שהולך וקמל, הולך ומרקיב לנוכח השימוש האינטנסיבי בסמים, ומצטרפת אליהן כשהן יוצאות החוצה, לרחובות, ומנהלות שם מלחמת הישרדות מתישה ואכזרית. "בת זונה" מתעד את המציאות הבלתי-נסבלת של הנשים הללו, מעניק להן רגע קצר של חסד ושל כבוד ומחייב את צופיו להישיר מבט אל מה שביום-יום כל כך פשוט ונוח להדחיק.

אובססיה והרס עצמי

אהרוני, בת 41, לא יודעת היכן נולדה, היא רק יודעת שזמן קצר לאחר מכן הועברה לשירות למען הילד בירושלים. "זה מקום שאליו מגיעים ילדים שמשרד הרווחה הוציא מהבית. מבחינתי זה היה בית יתומים", היא אומרת. הוריה המאמצים לקחו אותה משם עוד לפני שמלאה לה שנה, והיא גדלה איתם

בירושלים, לצד ארבעה אחים. הוריה המאמצים העניקו לה כל מה שהיתה צריכה, היא מבהירה, כולל חום ואהבה, ובכל זאת, היא גדלה עם תחושת חסר ותשווקה אדירה לדעת הכל על אמה הביולוגית. "זו היתה האובססיה שלי תמיד, ברמה שהייתי הולכת אחרי נשים ברחוב כי הייתי בטוחה שהאשה הזאת היא האמא שלי. לא מפני שחיפשתי עוד אמא, אלא מפני שזה מאוד סיקרן אותי. זה היה טקס קבוע, דפוס התנהגות שאימצתי כי הייתי בטוחה שאמצא אותה, והרבה שנים לא הנחתי לזה, לא עזבתי את זה", היא אומרת.

לצד החיפוש התמידי הזה קינן בה מאז ומעולם יצר חזק של הרס עצמי, היא מעידה על עצמה. "אני לא יודעת אם קיבלתי את זה בגנטיקה או שזה פסיכוסומטי, אבל עד היום אני חיה עם איזשהו בור שקשה לי מאוד למלא", היא אומרת. היא מתארת את עצמה כילדה ונערה מתבגרת כועסת ומורדת, שנהגה לא פעם לפרוק את זעמה על הוריה המאמצים. כשהיתה בת 11 ויצאה עם הוריה ואחיה לשהות של כמה שנים בארצות הברית, אותו יצר הרס עצמי החליט לזקוף ראש. "המעבר הזה עשה לי לא טוב, ורציתי לחזור לפה, אז עשיתי להורים שלי את המוות, ובאמת בגיל 15 חזרתי הנה לבד. לא היתה להם ברירה, הם היו חייבים לשחרר אותי. אני הייתי נחושה מאוד והייתי מוכנה לעשות הכל כדי להשיג את מה שאני רוצה, והפסיכולוגים אמרו להם שהם חייבים לשחרר אותי כדי שיהיה לנו לאן לחזור. אז קמתי וחזרתי לארץ, וכאן יצא לי להתערבב ולהסתובב ולהכיר כל מיני אנשים, לא הכי סטנדרטיים. זו היתה תקופה של שלוש שנים שהייתי ברחוב, מתוך בחירה. באיתי מבית נורא טוב, עם הורים שרק ניסו להעניק לי, את בתי הספר הכי טובים והכל הכי טוב, עם אהבה אינסופית, אבל משהו בנפש שלי לא נתן, לא נפתח, לא הצלחתי. זו היתה אכזבה גדולה להורים שלי. יצאתי מהבית כי הרגשתי שאני צריכה לצאת למצוא את הזהות שלי, ולמצוא את עצמי לא בתוך בית. לא ידעתי אז שהאמא הביולוגית שלי היתה ברחובות, אבל זה איכשהו מיגנט אותי. אני לא יכולה להסביר את זה. מאז שהייתי קטנה תמיד אמרתי להורי, 'אני עוזבת את הבית'. כל הזמן היתה לי תשווקה גדולה לא להיות עטופה, שלא ישמרו עלי, כל הזמן רציתי להיות בחוץ.

"והתקופה הזאת שבה הייתי ברחוב, זאת היתה התקופה הכי טובה בחיים שלי, התקופה שבה הכי נהניתי, הכי אהבתי את עצמי, הכי התחברתי לעצמי. הרגשתי שאני אמיתית, שאני לא צריכה להתאמץ כדי שיהאבו אותי. היתה לי תחושה של גורל משותף עם האנשים שהסתובבתי איתם, של נסיבות שגרמו לכולנו להגיע למקום הזה ולבחור שלא לחיות בתוך בית או בתוך מסגרת, ובאמת הרגשתי שמצאתי איזושהי משפחה אלטרנטיבית, אנשים שאני מסוגלת להיפתח אליהם, להתחבר אליהם, שאין לי אנטגוניזם כלפיהם. בעצם את כל הכעס והתסכול שלי הוצאתי על ההורים המאמצים שלי, בלי כוונה. כל הזמן גם פחדתי שהם יחזירו אותי, פחדתי שילד מאומץ הוא כמו שק תפוחי אדמה, שאם לקחת וזה לא טוב, מקולקל, אז מחזירים. מובן שזה הכל היה בראש שלי וממש לא היה ככה."

נרית אהרוני: "גברים שבאים לנשים כאלה – זה גובל בנקרופיליה. מה אתה עושה בעצם, אתה מזיין מוות? אין לך ילדים, אשה, לא ילדה אותך אשה? זה אפילו לא לזיין, זה להוציא תסכול על האשה הזאת. זה אקט נפשי ולא מיני "

בשלוש השנים שחיתה ברחוב התרועעה אהרוני עם נרקומנים, נחשפה לסמים, ומבלי שידעה זאת, רק פסע הפריד בינה לבין מסלול החיים של האובססיה הגדולה והלא-מפוענחת שלה - אמה הביולוגית. "למזלי אף פעם לא הזרקתי. עישנתי חשיש וגראס, אבל מהר מאוד עזבתי את זה, כי הבנתי שהסם הזה לא מתאים לי - הוא היה מכניס אותי להזיות, הרגשתי שאני מאבדת את השפיות. אני חושבת שזה מה שהציל לי את החיים, כי אם זה היה עושה לי טוב, הייתי הופכת לבחורה הכי מטורפת שאפשר, כל ההרס העצמי שלי היה מתפוצץ שם, "היא אומרת. "בכל זאת, הייתי ילדה בלי בית, נקלעתי לסיטואציות לא נעימות וניסו לנצל אותי ולעשות לי כל מיני דברים. זה יכול היה להיגמר לא טוב."

גלגל הצלה מפתיע, שחילץ אותה מן הרחוב, צנח עליה כשהיתה בת 18. אהרוני גילתה שהיא בהריון, ובלי לחשוב יותר מדי הרימה טלפון לבחור שהיה אחראי לכך – סרג'ו ברהמס, מוזיקאי מקורסאו, אי הולנדי בקריביים, שאותו פגשה בבר תל-אביבי כשהיה בביקור קצר בארץ. זה לא היה חלום חייה של אהרוני להיהפך לאמא בגיל כה צעיר, ובכל זאת היא התקשרה אל ברהמס, שכבר עזב את ישראל וטס להולנד, ובלי לחשוב יותר מדי בישרה לו שהיא בהריון. "הוא מגיע ממקום רוחני ואמר שהבטיח לאלוהים שאם הוא מכניס מישהי להריון הוא יתחתן איתה, וזה מה שקרה. הוא חזר לארץ, גרנו קצת יחד, ראינו כי טוב והתחתנו", היא מספרת. לברהמס (ממייסדי "[מיומנה](#)") ולאהרוני נולדו

שני ילדים, כיום בשנות ה-20 לחייהם. "זה מה ששינה והציל לי את החיים. פתאום הפאזל התהדק, הדברים התחברו, והאמהות הרגיעה אותי, סידרה אותי", היא אומרת.

אהרוני: "כשהיא נגעה בי, חיבקה אותי, לא הרגשתי שזאת האמא שלי. אני הרגשתי שאני האמא שלה. הרגשתי שלי יש את הכוח לטפל בה, ולא להיפך"

צילום: נירית אהרוני / דוקו

מתוך הסרט

באותו הגיל גם אמור היה להתחולל מהפך נוסף בחייה של אהרוני. כשמלאו לה 18 היא פנתה בהתרגשות גדולה לשירות למען הילד וביקשה לפתוח את תיק האימוץ שלה. היא קיוותה לקבל סוף סוף את כל התשובות לשאלותיה, אבל במקום זאת זומנה לפגישה בשירות למען הילד ושם התבשרה שלא תוכל לקבל את מלוא המידע על אמה, מפני שהם לא מצליחים לאתר אותה. בלי הסכמתה של האם, הוסבר לה, לא ניתן לחשוף את כל המידע לפני הילדה שנמסרה לאימוץ. כך נאלצה אהרוני להסתפק באמירה ערטילאית על כך שאמה נלחמה עליה למשך תקופה, לא רצתה להיפרד ממנה, וכן בהבטחה לא ממש משכנעת ולפיה השירות למען הילד ישכור את שירותיו של חוקר פרטי כדי שינסה לעלות על עקבותיה של האם. "ואז במשך שבע שנים לא היה יום שלא חיכיתי שיתקשרו אלי, וכמעט לא היה יום שלא התקשרתי לבדוק מה קורה, אף על פי שידעתי שיגידו לי שאין חדש", היא מספרת. "זה היה צורך מאוד גדול שלי, הרגשתי שאני צריכה להוכיח להם כמה אני רוצה את זה. זה הכל היה בראש שלי, מין טירוף שהיה מתיש וקשה. רק בדיעבד הבנתי שהיא באמת לא רצתה שימצאו אותה, ושהשירות למען הילד באמת לקח חוקר פרטי שחיפש אותה."

אהרוני: "שלוש שנים הייתי ברחוב, מתוך בחירה. באתי מבית נורא טוב, עם הורים שרק ניסו להעניק לי, אבל משהו בנפש שלי לא נתן, לא נפתח, לא הצלחתי"

בין שיחת טלפון אחת לאחרת, אהרוני מצאה לעצמה כיוון. היא למדה אמנות פלסטית בבית הספר לאמנות קלישר, במשך ארבע שנים. "לא סיימתי בית ספר, היה לי משהו מאוד חזק וגדול להוציא, ואיכשהו מצאתי בכלי הזה דרך, בלי מלים ובלי טקסט, להוציא את הדברים בצורה אמנותית. זה חיבר אותי, הרגיע אותי ונמשכתי לדבר הזה, שבו, בניגוד לדברים אחרים, התמדתי", היא אומרת. במשך

השנים היא התמקדה בעיקר בציור ורישום, הציגה כמה תערוכות יחיד, לימדה אמנות וגם עסקה בצורפות.

הראיון עם אהרוני הוא כמו נסיעה ברכבת הרים אמוציונלית במיוחד. היא מתארת בפתיחות את העליות והמורדות בחייה, מתמסרת לניתוח של רגעי מפתח, אינה חוששת לחפור בנקודות הכואבות ואינה מהססת לחלוק תחושות ותובנות שליוו את האירועים המרכזיים בחייה. היא ישירה, היא נחרצת, והיא מבינה שסיפור חייה הוא מפתח חיוני המאפשר לאדם מבחוץ להבין את הכוחות העזים שבלעדיהם ספק אם היתה מצליחה לצלם סרט כה חזק על פיסת מציאות כה כאובה ועגומה. למרות הפתיחות שלה, כמה פעמים לאורך הראיון, כשהשיחה מגיעה אל המפגש הראשון עם אמה הביולוגית, אהרוני מבקשת לדחות מעט את הקץ ולעבור לדבר על דברים אחרים, כדי שתוכל לאגור עוד קצת כוחות לקראת הרגע הזה. זה קשה לה, היא מסבירה.

"ואז הגיע היום הגדול", היא אומרת לבסוף, כשהיא מתארת את אותו היום, כשהיתה בת 25 – היום שמבחינתה כל חייה התנקזו והובילו אליו. "כבר לא האמנתי שאגיע לרגע הזה. כבר הייתי מותשת מעצמי, מהאנרגיה שאני מוציאה, מהמחשבות שמסתובבות לי בראש. פתאום התקשרו אלי (מהשירות למען הילד) ואמרו לי לא רק שמצאו את האמא הביולוגית שלי, אלא שגם יצרו איתה קשר ושהיא מסכימה שניפגש. לא יודעת מה קרה לי באותו רגע, אני לא יכולה לשחזר, זה היה מאוד אינטנסיבי מבחינת התחושות - חולשה גדולה, התרגשות, פחד גדול מאוד, הכל יחד. איזשהו קליימקס. כמו צירים, הנה זה יוצא, אבל זה צירים של 25 שנה, חתיכת בטון היתה לי שם להוציא", היא מחייכת.

צילום: אלון שפרנסקי

נירת אהרוני

אנשי השירות למען הילד זימנו אותה לשיחת הכנה לקראת המפגש, ובה סיפרו לה כי אמה גרה במשך שנים ברחוב וכי הצליחו לאתר אותה בסופו של דבר רק בזכות תהליך גמילה שעברה, שבגללו השם שלה פתאום צץ ועלה אצל הרשויות. אהרוני הקשיבה, הפנימה וכעבור כמה ימים התייצבה נרגשת לפגישה שנקבעה עם האם. ציפיות אובססיביות של יותר משני עשורים התנקזו לרגע אחד טעון להפליא, אבל שום דבר לא הכין את הצעירה הנרגשת למפח הנפש שציפה לה. "אני הגעתי לשם וחיכיתי לה, אבל היא לא הגיעה. בואי נגיד שזו היתה כמו נטישה שנייה מבחינתי. היא היתה בדרך, אני ישבתי וחיכיתי לה, ואז היא התקשרה להגיד שלא תהיה מסוגלת להכיל את זה, ושזה לא יהיה הוגן כי היא רק השתחררה מגמילה, והיא על כדורים ולא מאוזנת, והיא לא רוצה שאני אראה אותה במצב כזה. היא מאוד התביישה. ואני חזרתי הביתה, ובפעם ראשונה הרמתי ידיים. נשברתי. אמרתי לעצמי, זה לא יקרה, בואי נשים לזה סוף."

כעבור שבוע אהרוני קיבלה טלפון נוסף מהשירות למען הילד. האם בכל זאת החליטה שהיא רוצה לפגוש אותה. "אמרתי להם, תשמעו, בואו נעשה את זה הפוך, כשהיא תגיע, תסגרו את הדלת, ורק אז אני אגיע. אני לא אצא מהבית כל עוד היא לא נמצאת אצלכם פיזית, במקום. אני לא מסוגלת לחוות את זה שוב", היא משחזרת. "וזה באמת מה שקרה. כשאני הגעתי היא כבר היתה בתוך החדר. נכנסתי ולא ראיתי אף אחד – למרות שהיתה שם עובדת סוציאלית ועוד מישהי - ראיתי רק אותה. והיא נראתה לי כמו כל הנשים שעקבתי אחריהן, בדיוק כמו שדימינתי אותה. קפאתי כמה שניות במקום, ואז התקררתי אליה. לא היו שם מלים. היה חיבוק מאוד חזק, מאוד אמיתי, מאוד עוצמתי, אבל גם הרגשתי חולשה בגוף. היה כאב גדול, בכי אמיתי, הכל היה מאוד מציאותי. אני זוכרת שהיא חיבקה אותי אבל גם נעצה בי את הציפורניים שלה, כמו כשאתה חולם וצריך שיצטוו אותך כדי לדעת שזה לא חלום. והדבר היחיד שאמרה היה 'אני לא מאמינה שדבר כל כך יפה יצא מהגוף שלי'. ואחרי זה נכנסה למנטרה, 'תסלחי לי, תסלחי לי, אני רוצה שתסלחי לי, את לא יודעת מה עברתי בחיים שלי, רק אלוהים יודע.'"

אהרוני הגיעה למפגש הזה עם רשימה ארוכה של שאלות, רשימה שהתגבשה במשך כל חייה, אבל האשה שעמדה מולה נראתה לה במצב כל כך שברירי, שהיא החליטה לשמור את רובן לעצמה. "כשהיא נגעה בי, חיבקה אותי, לא הרגשתי שזאת האמא שלי. אני הרגשתי שאני האמא שלה. הרגשתי שלי יש את הכוח לטפל בה, ולא להיפך. הרגשתי שאותי גידלו, שלי הצילו את החיים, ולכן אני זאת שיכולה לחבק אותה. היא לא באמת יכולה לחבק אותי. הרגשתי שהיא יותר צריכה את התמיכה שלי ואת החיבוק שלי, והרגשתי שמגיע לה שאני אתן לה את זה. החיבוק שלי גם היה יותר חזק, חיבוק של אני תופסת אותך, אני פה בשבילך, אני זאת שלא אשחרר אותך. את תצטרכי לברוח ממני, אני לא אברח ממך."

אהרוני נתנה לאם את מספר הטלפון שלה, אך זו לא נתנה לה את שלה. אהרוני הציעה שייפגשו שוב, אבל האם אמרה לה שאינה יכולה לשמור איתה על קשר. אהרוני הפצירה באמה הביולוגית להכיר את שני ילדיה, אך זו סירבה בתוקף. "היא הסבירה שהיא מתביישת, שזו בושה גדולה, כאב גדול, ושזה לא משהו שהיא רוצה להיזכר בו. אמרתי שאני מכבדת אותה ושכשתרצה, תוכל ליצור אתי קשר". האם גם סיפרה לה שבמשך השנים היתה עם הרבה גברים, ושהרבה גברים עשו לה דברים רעים, אבל לא דיברה במפורש על זנות. אהרוני הבינה זאת בעצמה.

הטלטלה הרגשית שגרם לה המפגש הזה ליוותה את אהרוני זמן רב. בין היתר, היא מספרת, אחרי שהתגרשה מבעלה, מצאה עצמה נמשכת, במודע או לא, למקומות ולחוויות הקשורים בעברה של האם הביולוגית שלה. "כמעט כל גבר שהתחיל לי קשר איתו, היה לי צורך גדול לנסוע איתו לתל ברוך, להישאר באוטו – לא לשכב – אבל להיות שם, להסתכל על מה שקורה מסביב. משהו שם מאוד סיקרן אותי, הרגשתי שיש שם משהו שמאוד קרוב אלי. זו היתה תעלומה. משהו מאוד משך אותי למקום הזה. הגברים תמיד שאלו אותי למה. אני לא ידעתי להסביר, אבל במקום מסוים זה הרגיע אותי", היא אומרת.

דייב פיקוויט צילום: אמיל סלמן

לפני שש שנים, כשקראה על "דלת לתקווה", החליטה שהיא רוצה להגיע למקום הזה כדי להכיר טוב יותר את אמה. היא זכרה מה שאמרה לה האם, על כך ש"רק אלוהים יודע" מה עבר עליה, והחליטה שהיא לא מוכנה להשאיר את הידע הזה באופן בלעדי אצל האל. היא דיברה עם דייב פיקוויט, הסבירה לו את המניע שלה, והוא הזמין אותה לבוא למקום ולראות אם תוכל לעמוד בכך. "הוא אמר לי, בואי נראה אם את בכלל מסוגלת להיות פה, להכיל את זה. אמנם יש לך אמא כזאת, אבל זה לא כמו בסרטים. אמרתי לו, 'לא, הייתי גם קצת ברחוב, יש לי דיפלומה'. אבל ברגע שהגעתי לשם קיבלתי את השוק של החיים שלי. כי כל מה שאני ראיתי במינון קטן, היה שם הכי בפרצוף, במינון הכי נורא. הרגשתי שאני נכנסת לחלל של מוות, לחלל שאין בו תקווה. זה היה שוקינג, אבל אמרתי לעצמי, את חייבת, זה המבחן שלך, זו ההזדמנות שלך לגלות דברים שאמא שלך והשירות למען הילד לא רצו לספר לך. ראיתי במקום הזה הזדמנות לקבל קצת ממה שהיה קורה לי לולא היתה מוסרת אותי לאימוץ. אלה היו חיי. נכנסתי למקום הזה ואמרתי, פה אני נשארת, אני לא זזה מפה."

ואכן במשך שנה וחצי, שמונה שעות ביום, אהרונאי האכילה את הנשים שבאו למצוא מפלט לכמה שעות, טיפלה בהן, דיברה איתן, עזרה להן להירדם וניסתה לתת להן תחושה של בית, "הדבר הזה שאין להן ואולי גם לא יהיה להן בחיים", כדבריה. "ניסיתי לתת להן תחושה שפה הן יכולות להיות מי שהן, שהן לא צריכות לבוא עם האגרסיות מהרחוב אלא יכולות פשוט לחזור להיות נשים, לחזור להיות בני אדם. ונוצר בינינו קשר מאוד אינטימי ומאוד חזק. הרגשתי שאני תורמת, שאני נותנת, וגם שיתפתי אותן בסיפור שלי. היה לי חשוב לספר להן למה אני פה, למה הן מסקרנות אותי, למה אני מתחברת אליהן. הן הרגישו שזה מאוד אמיתי, הן הרגישו את ההזדהות שלי ולכן מאוד נפתחו אלי". בינתיים נסגר המקום, בין השאר מחוסר תקציב.

הסצינה שלא צולמה

זמן קצר לפני שהגיעה אל "דלת לתקווה" למדה אהרונאי עריכת וידיאו. לאחר שנה וחצי שבילתה עם הנשים במקלט, החליטה להתחיל לצלם. בהתחלה פשוט עשתה זאת, בלי לדעת מה תעשה עם החומרים שצילמה. רק בהמשך התגבשה בה ההכרה שזה הולך להיות סרט.

נירית אהרונאי: "הרגשתי שזה משהו שעוד אנשים חוץ ממני צריכים לראות. הנשים השקופות האלה היו פעם ילדות, רצו פעם אהבה, הרגישו פעם שהן שוות משהו, והכל יכול היה להיות אחר לגמרי - אז תסתכלו עליהן"

הצורך לצלם את הסרט עלה לדבריה בגלל ריחו החרוף של המוות שריחף במקום הזה. "הן ידעו שהן לא ישרדו. ובאמת כמעט כל מי שהיתה בסרט לא שרדה. אני חושבת שגם אני וגם הן ידענו שהן לא ישרדו, וזו איזושהי מזכרת שהן רצו להשאיר לעולם ולילדים שלהן. אני לא רואה שום סיבה אחרת לחשיפה הזאת שלהן. ואני באמת הרגשתי שאני מתעדת את הרגעים האחרונים שלהן."

"אני יצאתי די בטראומה מהמקום הזה. כשהייתי חוזרת הביתה לא הייתי מסוגלת לאכול, לא לתקשר עם הילדים שלי, היו לי סיוטים בלילה. ועד היום אני בפוסט-טראומה מהדברים שראיתי וחוויתי שם. הרגשתי שהן מתחת לעור שלי, שאני חוזרת איתן הביתה. ראיתי שם דברים שעדיף שלא הייתי רואה. הידיעה שיש עולם כזה, שיש אכזריות כזאת, שאנשים יכולים להתנהג ככה לבני אדם אחרים, ושבני אדם מתנהגים ככה לעצמם - זו הסיבה שהיה לי חשוב לעשות את הסרט הזה. הרגשתי שזו איזושהי מזכרת, גם אם מאוד קשה, ושזה משהו שעוד אנשים חוץ ממני צריכים לראות. הנשים השקופות האלה היו פעם ילדות, רצו פעם אהבה, הרגישו פעם שהן שוות משהו, והכל יכול היה להיות אחר לגמרי - אז תסתכלו עליהן."

פער עצום היה בין הצילומים שהתבצעו בפנים, בתוך המקלט, לבין אלה שנעשו בחוץ, ברחובות. "כשהן היו למטה הנשים האלה היו מתמסרות לי, אבל ברגע שהיו יוצאות החוצה הן לא היו מסתכלות עלי בכלל, לא היו מתייחסות אלי. המעבר למצב של הישרדות ניתק אותן לגמרי ממני ומהקשר שנוצר בינינו. זה היה עולם אחר לגמרי. לכן כשהייתי עולה למעלה הייתי מאוד צריכה להיזהר, כי אותה בחורה שקודם חיבקתי, ברגע שאני יוצאת מהמקום יכולה לעשות לי משהו. זה היה מסוכן, וכל הזמן ניסיתי לדעת איפה להתקרב ואיפה פחות. כל עוד היינו בפנים הייתי מוגנת, היה טוב לי וטוב להן, הכל היה באיזושהי הרמוניה. אבל בחוץ הייתי האויבת שלהן. הייתי כמו קליינט. הן לא סמכו עלי ולא הכירו אותי."

"מה שכן, כשהייתי מסתובבת בלילה, כמה שזה היה מסוכן ומפחיד, הרגשתי שהן שומרות עלי. ידעתי לא להתקרב יותר מדי, אבל הרגשתי שכמו שאני נותנת להן, הן החזירו לי, הן שמרו עלי. הן כל הזמן היו סביבי, תמיד ידעו איפה אני נמצאת, דאגו שאהיה בקשר עין. זה מה שהן יכלו לתת לי, וזה היה מדהים."

דוד מנדיל צילום: רן מנדלסון

אמנם יש בסרט כמה רגעים של שמחה, של שירים, של צחוקים, שמאפשרים לצופים וגם לגיבורות הסרט להתאוורר ולקחת נשימה עמוקה. אבל רוב הזמן, הנשים שמחשבות את הכסף שהן צריכות בשביל מנת הסם הבאה, שסובלות כאבי תופת מנמקים שגורמות ההזרקות המרובות, ושמספרות סיפורי אימה על האלימות וההשפלות שהן סופגות מהקליינטים שלהן – נראות כמו מתות מהלכות, ששעותיהן ספורות. "שאלתי את עצמי לא פעם למה הנשים האלה לא מתאבדות. מה שהוביל אותן זה חוסר התקווה, והרי כשאין תקווה אין חוקים, ואז גם לא אכפת לך למות. הבנות האלה כבר רצו למות, אבל לא היה להן את הכוח לעשות זאת, כי החיים גדולים וחזקים. לכן הן רק התעסקו בהישרדות."

"וגברים שבאים לנשים כאלה – אז מה אם שילמת לה? זה אונס לכל דבר. אוֹקיי, היא זונה, אבל זה כי היא חלשה. מה אתה הולך למישהי כזאת? מה אתה עושה בעצם, אתה מזיין מוות? אין לך ילדים, אשה, לא ילדה אותך אשה? מבחינתי הדברים האלה בכלל לא קשורים בסקס. לדעתי, גבר שהולך לזונה, זה קשור בכל מיני דברים נפשיים, דברים שעברו עליו בחיים, לא בסקס. כי זה הרי לא אנושי ללכת לאשה מסוג כזה. זה אפילו לא לזיין, זה להוציא תסכול על האשה הזאת. זה אקט נפשי ולא מיני, אקט של חסכים שאתה לא יודע איך לפתור אז אתה קם ומוציא הכל על זונה."

המפיק השותף של אהרוני, דוד מנדיל, משוכנע שגברים שיצפו בסרט יגיבו אליו אחרת מצופות נשים. "בלי שום ספק, אני חושב שגבר שמסתכל על הסרט הזה נמצא במקום שלא כל כך נוח להיות בו", הוא אומר. "גברים הם אלה שמשתמשים בנשים האלה, הם גם לא פעם אלה שדוחפים אותן למקום הזה, והם אלה שמנצלים נשים שנמצאות במצב הזה. נדמה לי שלנשים יהיה קל יותר להבין את הסרט, ולעומת זאת גברים יזוזו באי נוחות בכיסא. אני חושב שגבר בכלל לא יכול להבין מה עובר על

אשה כזאת. אין לו יכולת להבין מה זה להיות עם 30 גברים בלילה, ואני לא יודע אם הוא בכלל יכול להכיל כזה דבר. אני גם חושב שאם נשים היו מנהלות את עיריית תל אביב, ייתכן ש'דלת לתקווה' עדיין היה קיים."

מנדיל הצטרף לפרויקט לאחר הצילומים, כשחומר הגלם כבר הגיע לחדר העריכה וצריך היה להחליט איזה סוג של סרט רוצים ליצור ממנו. "מהרגע הראשון היה ברור לי שאנחנו הולכים על פיצ'ר ולא על סרט של 50 דקות", הוא אומר. "הרגשתי שזה נושא שמגיע לו סרט באורך מלא, שלא צריך לעשות כאן הנחות. אי אפשר להתבונן בחומרים האלה ולהתמודד איתם בקצרות, בהבזק. יש משהו ברוחב היריעה שיוצר סיזיפיות, מסה רגשית. ראיתי בסרט הזה שליחות, הזדמנות להוציא את הסיפור על הנשים האלה החוצה. זה לא סרט רייטינג, כי הוא על נשים שאף אחד לא רואה, שלאיש לא נוח לראות אותן. בעידן הכל כך אסקפיסטי שבו אנו חיים, יש אנשים שאנחנו בכלל לא רואים. הנשים האלה חיות בקצה של השוליים, ומבחינתי המקום הזה שבו הן היו ('דלת לתקווה') היה סוג של הוספיס. הרי רובן כבר לא איתנו. הנשים האלה היו קורבנות שלנו כחברה, כי אנחנו לא ידענו לאתר את החולשה שלהן בזמן. דווקא מנקודת מבט גברית נראה לי חובה להוציא את הסרט הזה החוצה. אנחנו חיים בחברה מאוד גברית, גברים הם אלה שמשתמשים בנשים האלה, וחשבתי שאנחנו חייבים לעשות איזה תיקון בתפישה שלנו. עם זאת, אחד האלמנטים היפים בסרט בעיני זה שמי שעזר לנשים במקום הזה היו דווקא גברים – דייב וכמה מתנדבים הם אלה שהפעילו אותו, והיה בזה משהו חזק. בסרט ניסינו להאניש את הנשים האלה, להפוך אותן לבני אדם, ואני חושב שזה ההישג שלו, כי את רואה שם נשים אינטליגנטיות, חכמות, ואולי אם מישהו היה קצת יותר מסתכל לכיוון שלהן – מצבן היום היה אחר."

בסרט אהרוני גם מנסה לחדש את הקשר עם אמה הביולוגית. אחרי שהיא מבלה שעות ארוכות עם הזונות במקלט, משוחחת איתן ושומעת על חייהן, היא חוזרת הביתה, משוחחת עם אמה בטלפון ומנסה לשכנע אותה להיפגש. הפגישה הזאת יצאה אל הפועל בסופו של דבר, אך אינה מתועדת בסרט, שהאם הביולוגית לא היתה מעורבת בשום דרך בעשייתו. "החלטתי שזה משהו שאני לא הולכת לצלם, כי זה שייך רק לי ולה", מסבירה אהרוני. הן נפגשו במדרחוב נחלת בנימין בתל אביב, זיהו זו את זו בקלות, ממרחק, למרות השנים הארוכות שחלפו מאז פגישתן היחידה, ישבו על ספסל ודיברו. בדיוק כפי שאהרוני חלמה תמיד שיקרה.

"הדבר שהסרט עזר לי לעשות זה שלום עם עצמי, עם העבר שלי ועם העבר של אמי הביולוגית. הסרט גם נתן לי את המקום ואת היכולת האמיתית לסלוח לה, שזה משהו לא הצלחתי לעשות לאורך כל חיי. הייתי צריכה לחוות את כל זה בשביל לסלוח לה באמת, מהלב, כמו שבת סולחת לאמא. ואני הייתי מאוד זקוקה למקום הנעים הזה של הסליחה. כי ברגע שאתה סולח, זה משתחרר. וזה היה מאוד חסר לי."